

Phát Triển Hệ Thống Ngữ Âm

Phạm Thùy Giang

Chuyên Gia Âm Ngữ Trị Liệu

Nguyên Tắc Về Sự Phát Triển Phát Âm

- Trẻ học phát âm từng bước một
- Trẻ phát âm một số âm dễ dàng hơn những âm khác, và với tuổi trẻ sẽ phát âm rõ hơn.
- Nghiên cứu về tiếng Anh cho biết:
 - 2 tuổi ~ 50% dễ hiểu
 - 3 tuổi ~ 75% dễ hiểu
 - 4 tuổi ~ 90% dễ hiểu
 - 5-6 tuổi ~ 100% dễ hiểu
- 25% học sinh nói tiếng Anh lớp 1 vẫn phát âm sai 1 âm như “r” và “s”.

Pendergast, 1966; Kathryn Kohnert, 2009

Sự Phát Triển Hệ Thống Ngữ Âm Tiếng Anh

Tuổi	Phụ âm môi, răng	Phụ âm sau răng	Phụ âm ngạc cứng, ngạc mềm
18 - 24 tháng	m p b w	n t d	
24 - 30 tháng	m p b w	n t d	h k g ng
30 – 42 tháng	m p b w f	n t d s	h k g ng j
42 – 54 tháng	m p b w f v	n t d s z l	h k g ng j sh
> 54 tháng	m p b w f v th	n t d s z l r	h k g ng j sh ch j

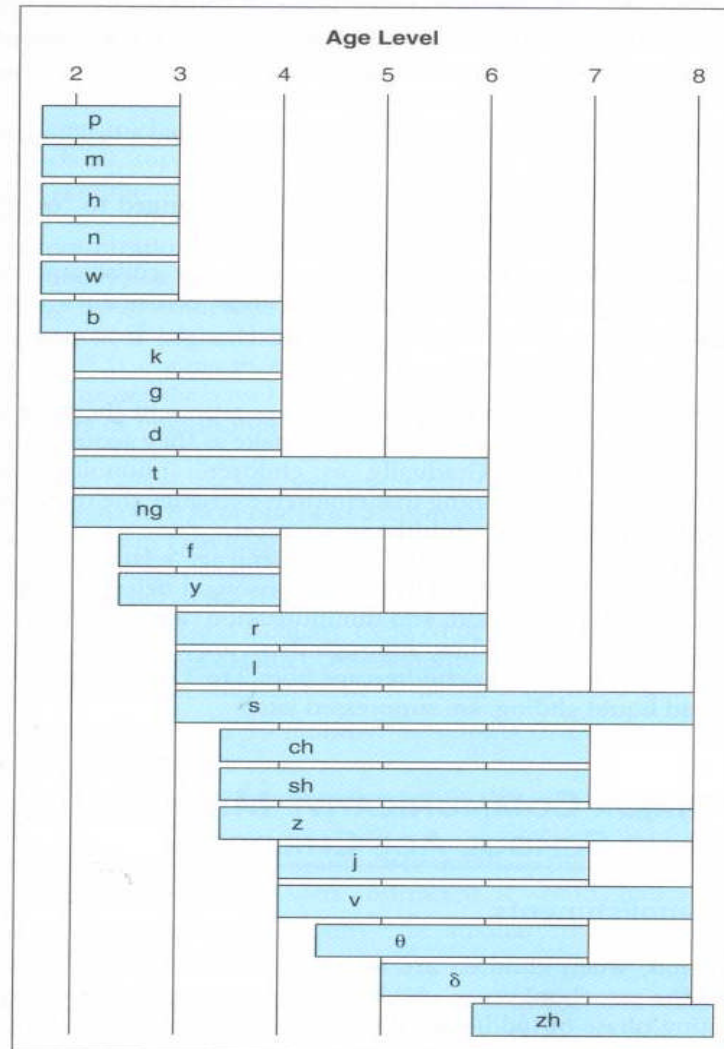
Grunwell, P. (1987). *Clinical Phonology* (2nd ed). Baltimore: Williams & Wilkins.

Kathryn Kohnert, 2009

Theo các bài nghiên cứu trẻ em nói tiếng Anh, các âm phát triển theo tuổi. Mỗi ngôn ngữ có thể phát triển khác nhau do tần số xuất hiện của các âm.

FIGURE 2-7

Sander's norms for age ranges of consonant development.

Source: From Sander, E. K. (1972). When are speech sounds learned? *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 37, p. 62. Reprinted with permission.

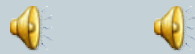
Phát Âm Của Trẻ Em 18 – 32 Tháng Nói Tiếng Anh

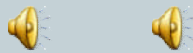
- Rung hóa: “**p**ot” thành “**b**ot”
- Đơn giản hóa: “**s**tore” thành “**t**ore”
- Trước hóa: “**bac**k” thành “**ba**t”
- Tắc hóa: “**sh**oe” thành “**du**”
- Đồng hóa: “**bi**g” thành “**gi**g”

Còn Trẻ Em Nói Tiếng Việt?

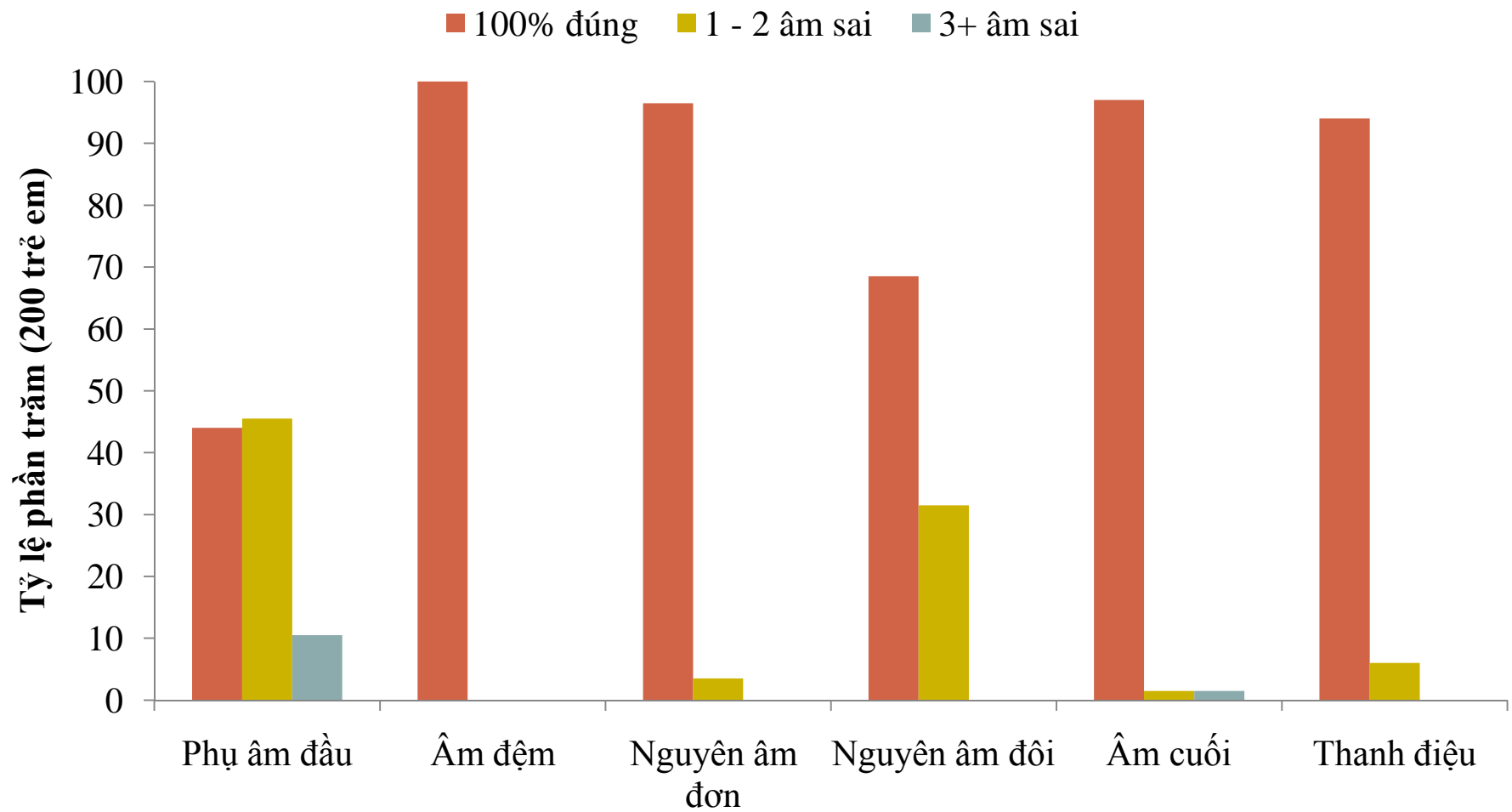
- 2 tuổi ~50% dễ hiểu?

- 3 tuổi ~75% dễ hiểu?

Trẻ Em 5-6 Tuổi Ở Đà Lạt

Nguyễn Văn Bắc, 1997
TS. Nguyễn Thị Hai hương dẫn

Phát Âm Của Trẻ Em 5-6 Tuổi Nói Tiếng Việt

Cách Phát Âm	Ví Dụ
Duỗi hóa	“trè” thành “chè” “sữa” thành “xữa” “run” thành “zun”
Rung hóa	“run” thành “xun”
Đơn giản hóa	“tuổi” thành “tủi” “muốn” thành “mún” “bướm” thành “bóm”
Trước hóa	“vàng” thành “vàn” “bạc” thành “bạt”
Tắc hóa	“sản” thành “chàn”

Nguyễn Văn Bắc, 1997
TS. Nguyễn Thị Hai hướng dẫn

Trẻ Em 5 – 6 Tuổi Chưa Phát Âm Rõ: Bắt Chước Từ Đơn

Âm đầu									Âm cuối			
Định Vị Phương thức		Môi	Răng môi	Răng	Sau răng	Cong lưỡi	Vòm cứng	Vòm mềm	Họng	Môi	Âm răng	Vòm mềm
	Không rung			t		tr	ch	k, c		p	t	k, c
	Bật hơi			th								
Mũi		m			n		nh	ng		m	n	ng
Xát	Rung		v			r		g				
	Không rung		ph		x, s, gi	s		kh	h			
Bán nguyên âm		w			l		d, gi					

Nguyễn Văn Bắc, 1997
TS. Nguyễn Thị Hai hướng dẫn

Trẻ Em 5 – 6 Tuổi Chưa Phát Âm Rõ: Câu Nói Tự Phát

Âm đầu									Âm cuối			
Định Vị Phương thức		Môi	Răng môi	Răng	Sau răng	Cong lưỡi	Vòm cứng	Vòm mềm	Họng	Môi	Âm răng	Vòm mềm
		Nỗ/Tắc	Rung	b			đ				?	
	Không rung			t		tr	ch	k, c		p	t	k, c
	Bật hơi			th								
Mũi		m			n		nh	ng		m	n	ng
Xát	Rung		v			r		g				
	Không rung		ph		x, s, gi	s		kh	h			
Bán nguyên âm		w			l		d, gi					

Nguyễn Văn Bắc, 1997
TS. Nguyễn Thị Hai hướng dẫn